

Sygn. akt I C 3118/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: Ewelina Świrta

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2015 r. w Kłodzku

sprawy z powództwa H. K.

przeciwko I. K.

o zapłatę 10.539,00 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej tytułem zwrotu kosztów procesu 2.417,00 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych 00/100);

III. nakazuje powodowi by uiścił na rzecz Skarbu Państwa – kasa tut. Sądu tytułem wynagrodzenia biegłego kwotę 1.823,36 zł (tysiąc osiemset dwadzieścia trzy złote 36/100) tymczasowo poniesionego przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powód H. K. wniósł o zasądzenie od pozwanej I. K. kwoty 10.539,00 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 9.984,00 zł od dnia 6 maja 2014 r. do dnia 8 października 2014 r. i od dnia 9 października 2014 r. oraz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że prowadzi działalność gospodarczą Zakład (...) i zawarł pisemną umowę na dostawę i montaż stolarki otworowej okiennej – drewnianej w postaci witryny sklepowej z oknem stałym nieotwieranym pojedynczym oraz drzwiami wejściowymi płycinowymi sporządzoną w oparciu o zaakceptowaną przez pozwaną ofertę powoda. Podniósł, że na fakt, że lokal, którego dotyczyła umowa, zlokalizowany jest w budynku położonym w L. przy ul. (...), który objęty jest ochroną konserwatora zabytków, wszelkie prace wykonane zostały zgodnie z wytycznymi wynikającymi z przekazanej przez pozwaną powodowi ekspertyzy inż. R. S. (1), wskazówkami Konserwatora zabytków oraz wskazówkami samej pozwanej. Za całość prac tj. wyprodukowanie, dostawę i osadzenie witryny, strony uzgodniły wynagrodzenie w kwocie 12.384 zł brutto. Na poczet wynagrodzenia pozwana wpłaciła powodowi zaliczkę w wysokości 2.500 zł. Powód wykonał swoje zobowiązanie, po czym wystawił i przesłał pozwanej fakturę VAT nr (...), obejmującą pozostałą do zapłaty część ceny tj. 9.884,00 zł z terminem zapłaty ustalonym na dzień 5 maja 2014 r.

Faktura nie została przez pozwaną przyjęta z powodu zastrzeżeń pozwanej do wykonania usługi w postaci: 1) zamontowania na progu z kamienia metalowej listwy, która stanowi zagrożenie komunikacyjne oraz 2) uszkodzenia ściany z piaskowca przy osadzaniu witryny. W ocenie powoda prace te zostały wykonane w zakresie uzgodnionym przez strony w umowie, zgodnie ze sztuką budowlaną, a także przy uwzględnieniu wymogów, jakie wynikały z faktu,

że witryna była montowana w budynku objętym ochroną konserwatora zabytków. W szczególności, metalowa lista, o której pisała pozwana, stanowi systemowy, termoizolacyjny, niski próg aluminiowy, zapewniający szczelność drzwi.

W dniu 19 maja 2014 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty, ale do dnia wniesienia pozwu, pozwana nie uregulowała należności. Powód wskazał ponadto, że dochodzi od powódki zapłaty pozostałej części ceny tj. kwoty 9.884,00 zł (należność główna) wraz ze skapitalizowanymi odsetkami ustawowymi naliczonymi od kwoty należności głównej od dnia 6 kwietnia 2014 r. do dnia 8 października 2014 r. w kwocie 554,73 zł tj. łącznie 10.538,73 zł wraz z odsetkami od dnia 9 października 2015 r.

W dniu 27 października 2014 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Kłodzku w sprawie sygn. akt (...), wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana złożyła sprzeciw od opisanego powyżej nakazu zapłaty, zaskarżając go

w całości i wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazała, że poza sporem w niniejszej sprawie jest, że pozwana zamówiła u powoda wykonania stolarki drzwiowej i okiennej do lokalu usługowego przy ul. (...).

Pozwana zarzuciła powodowi wadliwe wykonanie dzieła, niezgodnie z zamówieniem oraz zasadami sztuki. Powód miał wykonać stolarkę zgodnie ze szczegółowym opisem i programem wymiany witryny sklepowej autorstwa inż. R. S. (1). Celem wymiany było zastąpienie poprzedniej stolarki poprzez wykonanie nowej – o takiej samej konstrukcji jak poprzednia. Miało to zapewnić odpowiednie właściwości termoizolacyjne stolarki, a dostarczona i zamontowana stolarka nie spełnia tych wymogów.

Pozwana wskazała, że brak było ustaleń, że ma być zamontowana listwa na kamiennym progu do drzwi wejściowych i w ocenie pozwanej jak i dzierżawiącej od pozwanej lokal A. G. (1), stanowi ona przeszkodę dla klientów wchodzących do lokalu i prowadzi do potykania się klientów o nią. Ponadto próg kamienny nie jest płaski i istnieje pomiędzy nim a listwą prześwit, co nie zapewnia zamierzonych efektów termoizolacyjnych. Pozwana stwierdziła ponadto, że brak było uzgodnień, że drzwi wejściowe zostaną zamontowane po częściowym skuciu piaskowca ze ściany i taki montaż był również niezgodny ze sztuką budowlaną. Obecnie konieczne jest doprowadzenie wnęki do stanu możliwie zbliżonego do poprzedniego, co wiązać się będzie z wydatkami po stronie pozwanej oscylującymi wokół kwoty 1.500 zł i z podanych przyczyn pozwana nie dokonała odbioru zamówionej stolarki i wezwała powoda do zmiany sposobu wykonania stolarki drzwiowej, ponadto, z uwagi na to, że wynagrodzenie ustalono za całość dzieła, nie miała wiedzy, jaka jego część dotyczy stolarki drzwiowej, a jaka okiennej. Podkreśliła, że nie jest możliwe dokonanie przeróbki wykonanej stolarki drzwiowej, tak by odpowiadał zamówieniu. Stąd też do czasu wykonania dzieła w sposób zgodny z zamówieniem i zasadami sztuki brak było podstaw do rozliczenia za całość dzieła.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Umowa, zawarta przez strony w dniu 28 lutego 2014 roku, przewidywała wykonanie zgodnie ze specyfikacją i szczegółowym opisem zamówionego towaru, kompleksowe roboty budowlano-montażowe wraz z dostawą niezbędnych materiałów w zakresie wykonania nowej stolarki otworowej wg oferty z dnia 15 listopada 2012 roku. Umowa wskazywała, że oferta ta stanowi załącznik nr (...) do umowy. Specyfikacja miała zawierać szczegółowy opis towaru i wycenę poszczególnych pozycji według zał. nr (...) stanowiącego integralną część umowy.

Termin wykonania umowy określono na 11 kwietnia 2014 roku, a miejsce wykonania na L. ul. (...). Wynagrodzenie wskazano w umowie na 12 384 zł wraz z podatkiem Vat, w umowie wskazano, że wpłacona została zaliczka 2500 zł,

Zaliczka została wpłacona przez pozwaną 28 kwietnia 2014 roku, z zaznaczeniem, że dotyczy faktury nr (...).

Zapłata pozostałego wynagrodzenia stawała się wymagalna w dniu dokonania odbioru robót. Uprawnienie do żądania zapłaty pozostałej części wynagrodzenia przyznano wykonawcy również w przypadku nie dokonania przez

Zamawiającego odbioru robót z przyczyn leżących po stronie zamawiającego a nie dotyczących zastrzeżeń ilościowych lub jakościowych w realizowanym przedmiocie umowy.

W paragrafie (...) umowy wskazano, że dostarczony towar zostanie wydany zamawiającemu przed montażem, co zostanie potwierdzone protokołem wydania, wskazano też, że podpisanie protokołu wydania oznacza, że Wykonawca może przystąpić do montażu oraz z tą chwilą przechodzi na zamawiającego ryzyko przypadkowej utraty lub uszkodzenia towaru.

Dowód: umowa k- 6-8,

Oferta cenowa przedłożona przez powoda wraz z pozwem i umową, do akt sprawy, nie nosi daty 15 listopada 2012 roku, ale 9 stycznia 2014 roku.

Dowód: oferta k- 9-10

W styczniu 2014 roku sporządzone zostało przez inż. R. S. (2) orzeczenie o stanie technicznym lokalu ul. (...) w L..

Orzeczenie zawiera informacje wstępne, opis obiektu, ocenę stanu technicznego i program remontu. Program wymiany objął wykucie okna wystawowego drewnianego, oczyszczenie otworu celem zamontowania nowej witryny sklepowej, osadzenie nowej witryny w istniejącym otworze.

Witryna sklepowa miała się składać z dwóch ram okiennych i drzwi wejściowych zwieńczonych łukiem z sosny klejonki trójwarstwowej wypełnieniem, bezpiecznej dołem płytciny z kasetonu w kolorze brąz. Do orzeczenia wklejony został przez projektanta rysunek będący ofertą powoda.

Dowód: orzeczenie K- 12- 15

Protokół odbioru z 23 kwietnia 2014 roku dotyczy odbioru usługi wykonanej przez powoda Zakład (...) z siedzibą w L., ul. (...) na rzecz pozwanej I. K. ul. (...).

Odbioru usługi nie dokonała pozwana. Na protokole widnieje podpis A. G. (1), dzierżawiącej lokal od pozwanej, nie upoważnionej do odbioru usługi.

Nie został sporządzony opisany w umowie protokół wydania.

Dowód:

protokół K- 11, zeznania świadka A. G. K- 70-72, przesłuchanie stron K- 64-65

Pozwana złożyła zastrzeżenia dotyczące montażu witryny pismem z datą 24 kwietnia 2014 roku, po stwierdzeniu faktu montażu, wnosząc o nie wystawianie faktury do chwili wyjaśnienia zastrzeżeń. Pozwana wskazała na zamontowanie listwy metalowej stanowiącej zagrożenie komunikacyjne wskazując, że inne witryny nie mają takiej przeszkody oraz wskazała na niezgodność z projektem i uszkodzenie ściany z piaskowca przy montażu, podnosząc dostarczenie wymaganego projektu z uzgodnieniami Konserwatora zabytków i Starostwa. W dniu 5 maja 2014 roku pozwana odesłała fakturę nr (...) wskazując zastrzeżenia do wykonanej usługi.

Dowód: pismo pozwanej K- 22, zgoda konserwatora k- 8, pismo K- 23

W dniu 16 maja 2014 roku pełnomocnik powoda wezwał pozwaną do zapłaty 9884 zł, wskazując, że osadzenie witryny nastąpiło zgodnie ze sztuką budowlaną, metalowa listwa jest standardowym rozwiązaniem, a wnęka była za mała i zasła konieczność podkucia muru, a za obróbkę wykonanej witryny pozwana winna zapłacić innemu podmiotowi.

Dowód: pismo K- 14-15, zdjęcia K- 26-29

Witryna przed wymianą miała inaczej osadzone drzwi, nie była jednopłaszczyznowa.

Dowód: zdjęcia K- 47, zeznania świadka R. S. (1) K- 70-72

Powołany w sprawie biegły z zakresu budownictwa Z. K. wydał opinię z dnia 28 lipca 2015 roku. W opinii stwierdził, że stolarka wykonana na podstawie umowy pomiędzy stronami przy uwzględnieniu orzeczenia wykonanego przez inż. R. S. (1) oraz uwzględnienia dokonanego z konserwatorem Zabytków i zgłoszeniem w Starostwie Powiatowym, generalnie spełnia wymogi i warunki umowy pomiędzy stronami poza nieprawidłowym obsadzeniem i zamocowaniem aluminiowego progu.

Biegły wskazał, że wada ta powinna być naprawiona przez powoda – wykonawcę w ramach umowy lub zlecona przez pozwaną innemu wykonawcy.

Wartość tych prac biegły wycenił na 250 zł. Biegły podał, że realizując projekt uzgodniony z konserwatorem Zabytków i zgłoszony do Starostwa – witryny jednopłaszczyznowej, należało się liczyć z drobnymi pracami polegającymi na skuciu części kamiennego muru. Wskazał nadto, że uzgodniony projekt nie został wykonany starannie i nie został przedstawiony inwestorowi, co spowodowało nie przedstawienie na projekcie ani aluminiowej listwy ani konieczności skucia muru. Gdyby projekt został przedstawiony i szczegółowo wyrysowany pozwana mogłaby się wypowiedzieć co do ewentualnego wariantu wykonania prac i nie miałyby pretensji o wykucie fragmentu muru z piaskowca jak i montażu aluminiowego progu.

Zamontowana listwa powoduje przewracanie i potykanie się klientów butiku działającego w lokalu przy ul (...).

Dowód: opinia biegłego K. K- 79- 95, przesłuchanie pozwanej K- 64-65, zeznania świadka A. G. (1) K- 70-72 , E. K. – K- 70-72, zeznanie świadka M. K. – K- 70-72

Pozwany przedłożył biegłemu w trakcie wykonywania opinii, deklarację zgodności wyrobu budowlanego- drzwi wejściowych z dokumentacją techniczną z 28 kwietnia 2014 roku.

Dowód: oświadczenie z załącznikami K- 98-107

Biegły w opinii uzupełniającej z dnia 21 września 2015 roku wskazał, że do dokumentacji projektowej został dołączony rysunek zawierający błąd dotyczący wymiaru szerokości drzwi 173 mm zamiast 1173 mm. Błąd ten nie został poprawiony przez projektanta, a do dokumentacji i do projektu nie dołączono szczegółowych rysunków dotyczących witryny. W projekcie wpisano, że do oczyszczonego otworu należy zamontować stolarkę okienną. Powód od początku wiedział, że potrzebne będą roboty dodatkowe w postaci skucia części okładziny z piaskowca w ościeżu drzwiowym i zdaniem biegłego uwzględnił koszt tych prac w wycenie pierwotnej. Powód wiedział przed montażem, że zamontuje listwę systemową przy progu nie uwzględnioną w projekcie i rysunku.

Konserwator zabytków zaakceptował projekt z nieprawidłową szerokością drzwi, nie zawierający szczegółów czy witryna ma być jednopłaszczyznowa czy dwupłaszczyznowa. Rysunek dostarczony przez powoda jest płaski, nie odzwierciedla czy witryna ma być jednopłaszczyznowa czy dwupłaszczyznowa i taki rysunek powiecił projektant nie przedstawiając szczegółów inwestorze do zatwierdzenia.

Stolarka jednopłaszczyznowa, która została zamontowana u pozwanej jest wizualnie podobna do stolarki sąsiedniej witryny, nie ma tam aluminiowego progu. .

Powód nie sporządził protokołu wydania towaru pozwanej przed montażem, naruszając postanowienia umowy w paragrafie (...)

Biegły sporządził w opinii trzy możliwe warianty montażu stolarki, z których jeden powinien być zawarty w projekcie przy szczegółowym rozrysowaniu, ale wobec zaniechań projektanta projekt nie zawierał obowiązkowych szczegółów.

Do końca procesu nie został sporządzony protokół wydania, a stwierdzone przez pozwaną i biegłego wady nie zostały usunięte. O sposobie usunięcia wad powód rozmawiał z mężem pozwanej, ale do uzgodnień nie doszło. Umowa nie zawiera wyceny poszczególnych pozycji robót i elementów witryny ani nie zawiera wyszczególnienia robót w postaci zbitcia piaskowca i zamontowania aluminiowej listwy w drzwiach.

Dowód: opinia uzupełniająca biegłego k- 124- 139, zdjęcia z opisem K 182- 178, przesłuchanie powoda K- 64-65, zeznania świadka M. K. K- 70-72

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sad zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Powód H. K. zawarł umowę z pozwaną I. K. przewidującą wykonanie nowej stolarki okiennej, kompleksowe roboty budowlane montażowe wraz z dostawą niezbędnych materiałów, w tym okien i drzwi.

Rozgraniczenie umowy o roboty budowlane od umowy o dzieło wymaga w praktyce uwzględnienia różnych kryteriów.

W konsekwencji w odniesieniu do umów mających za przedmiot wykonanie usług o budowlanym charakterze jako umowy o dzieło należy kwalifikować umowy dotyczące prac w mniejszym rozmiarze, czyli drobniejsze usługi rzemieślników budowlanych, takie jak: budowa niewielkiego garażu, remonty i przebudowy części pojedynczego lokalu itp. (por. J. Strzępka (w:) System prawa prywatnego, t. 7, 2001, s. 295; A. Karnicka-Kawczyńska, Umowa o roboty budowlane, Pr. Sp. 1999, nr 7-8, s. 56).

Umowa o roboty budowlane dotyczy większych budynków, takich jak: domy mieszkalne, domy wielomieszkaniowe, biurowce itp. oraz innych obiektów budowlanych, jak mosty, wiadukty, konstrukcje wysokościowe itp. oraz większych obiektów budowlanych (por. wyrok SN z dnia 18 maja 2007 r., I CSK 51/07, LEX nr 334975 oraz wyrok SN z dnia 26 września 2012 r., wskazujący, że: „Umowa o roboty budowlane dotyczy większych przedsięwzięć o zindywidualizowanych właściwościach fizycznych i użytkowych, którym co do zasady towarzyszy projektowanie, przy czym dokumentację projektową powinien dostarczyć inwestor, chyba że podjął się tego wykonawca i zinstytucjonalizowany nadzór”; II CSK 84/12, LEX nr 1232233).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci przesłuchania stron, przesłuchania świadków A. G. (1), M. K., E. K., R. S. (2), zgromadzonych zdjęć, zawartej umowy, opinii głównej i uzupełniającej biegłego z zakresu budownictwa, protokołu odbioru, orzeczenia o stanie technicznym elewacji, dowodu wpłaty z 28 kwietnia 2014 roku, faktury nr (...), pism stron umowy i pełnomocników, pozytywnej opinii konserwatora zabytków - uzasadnia przyjęcie, że powód nie wykonał prawidłowo zawartej umowy i brak aktualnie podstaw domagania się całego uzgodnionego wynagrodzenia.

Nie można traktować jako oddanie dzieła sytuacji, gdy przyjmujący zamówienie zaoferował dzieło (do oddania) zamawiającemu, a zamawiający odmówił jego odbioru z powodu na przykład wad dzieła lub nieosiągnięcia umówionego rezultatu. W związku z tym, że nie dochodzi do spełnienia świadczenia przez przyjmującego zamówienie, na podstawie art. 642 § 1 k.c. zamawiający nie jest w tym wypadku zobowiązany do świadczenia wzajemnego.

Ciężar dowodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy spoczywał na pozwanej. Pozwana wykazała, że nie odebrała dzieła i próbowała zapobiec wystawieniu faktury przed usunięciem spostrzeżonych wad zamontowanej stolarki w zakresie montażu.

Sąd oddalił powództwo mając na względzie naruszenie przez powoda postanowień umowy łączącej strony i nie usunięcie stwierdzonych przez pozwaną i biegłego wad wykonywanego dzieła.

Zgodnie z art. 642. § 1. k.c. W braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła.

W umowie z dnia 28 lutego 2014 roku przewidziano, że zapłata pozostałego wynagrodzenia stawała się wymagalna w dniu dokonania odbioru robót, który nie miał miejsca.

Uprawnienie do żądania zapłaty pozostałej części wynagrodzenia przyznano wykonawcy również w przypadku nie dokonania przez Zamawiającego odbioru robót z przyczyn leżących po stronie zamawiającego a nie dotyczących zastrzeżeń ilościowych lub jakościowych w realizowanym przedmiocie umowy, a zastrzeżenia jakościowe zostały w przedmiotowym przypadku przez pozwaną zgłoszone.

W paragrafie (...) umowy wskazano, że dostarczony towar zostanie wydany zamawiającemu przed montażem, co zostanie potwierdzone protokołem wydania, wskazano też, że podpisanie protokołu wydania oznacza, że Wykonawca może przystąpić do montażu oraz z tą chwilą przechodzi na zamawiającego ryzyko przypadkowej utraty lub uszkodzenia towaru.

Pozwana wykazała, powód przyznał, a biegły podkreślił w opinii, że protokołu wydania nie było, zatem Wykonawca nie powinien przystąpić do montażu.

Mając na względzie dokonane naruszenia zawartej umowy, stwierdzone wady jakościowe wykonanego montażu stolarki, skucie piaskowca i zamontowanie aluminiowego progu nie uwzględnionego w ofercie powoda i projekcie, oraz określenie terminu wykonania robót na 11 kwietnia 2014 roku, podczas gdy montażu dokonywano 24 kwietnia 2014 roku, co skutkowało nieobecnością pozwanej i brakiem protokołu wydania, Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.